

УДК 354:336.025

DOI: <https://doi.org/10.31470/2786-6246-2025-14-110-116>

**Слободян Олександр**, кандидат наук з державного управління, докторант Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут»

**Slobodyan Alexander**, Phd in Public Administration, Doctoral student at National Aerospace University «Kharkiv Aviation Institute»

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4833-0730>

**ПУБЛІЧНЕ РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ В УКРАЇНІ:  
ВІД ІНФОРМАТИЗАЦІЇ ДО ЦИФРОВІЗАЦІЇ**

**PUBLIC REGULATION OF REGIONAL DEVELOPMENT IN UKRAINE:  
FROM INFORMATIZATION TO DIGITIZATION**

**Анотація.** Проведено комплексний аналіз еволюції публічного регулювання розвитку регіонів України крізь призму переходу від інформатизації до цифровізації. Обґрунтовано, що сучасна парадигма публічного управління на регіональному рівні ґрунтується на багаторівневості, мережевій взаємодії, партнерстві та використанні інноваційних цифрових інструментів, які трансформують регіон у відкриту, адаптивну соціально-економічну систему. Систематизовано ключові етапи розвитку електронного урядування в Україні – від створення інформаційних ресурсів й інтерактивних вебсайтів до формування інтегрованих цифрових порталів і єдиної цифрової системи державного управління. З'ясовано, що ці процеси мають нормативно-правове підґрунтя та відображають поступовий і логічний перехід державної політики від інформатизації до повномасштабної цифрової трансформації.

Особливу увагу приділено аналізу правових документів, які визначили цифровий вектор розвитку публічного управління та регіональної політики, зокрема Закону України «Про національну програму інформатизації», концепцій розвитку інформаційного суспільства, цифрової економіки та цифрового порядку денного України.

Акцентовано на ролі євроінтеграційних процесів і гармонізації законодавства з нормами ЄС у формуванні сучасної моделі цифрового врядування. Розкрито інституційні засади реалізації цифрової трансформації в контексті реалізації Україною її інтеграційних прагнень.

Крім того, охарактеризовано діяльність ключових органів публічного управління та інструменти оцінювання цифрового розвитку регіонів в Україні. Установлено, що визначальне місце посідає Мінцифри, який до того ж запровадив індекс цифрової трансформації регіонів і громад. Водночас окреслено основні виклики цифрових перетворень, зокрема кадрові, інфраструктурні, фінансові та безпекові, подолання яких є передумовою підвищення ефективності публічного регулювання та сталого розвитку регіонів України.

**Ключові слова:** публічне регулювання, розвиток регіонів, інформатизація, інноватизація, цифровізація, цифрові технології, законодавство, періодизація.

**Abstract.** A comprehensive analysis of the evolution of public regulation of the development of regions of Ukraine through the prism of the transition from informatization to digitalization has been conducted. It is substantiated that the modern paradigm of public administration at the regional level is based on multilevelness, network interaction, partnership and the use of innovative digital tools that transform the region into an open, adaptive socio-economic system. The key stages of the development of e-government in Ukraine have been systematized - from the creation of information resources and interactive websites to the formation of integrated digital portals and a single digital system of public

administration. It has been found that these processes have a regulatory and legal basis and reflect the gradual and logical transition of state policy from informatization to full-scale digital transformation.

Particular attention is paid to the analysis of legal documents that have determined the digital vector of the development of public administration and regional policy, in particular the Law of Ukraine "On the National Program of Informatization", concepts for the development of the information society, digital economy and the digital agenda of Ukraine.

The role of European integration processes and harmonization of legislation with EU norms in the formation of a modern model of digital governance is emphasized. The institutional principles of implementing digital transformation in the context of Ukraine's implementation of its integration aspirations are revealed.

In addition, the activities of key public administration bodies and tools for assessing the digital development of regions in Ukraine are characterized. It is established that the Ministry of Digital Affairs plays a decisive role, which also introduced the digital transformation index of regions and communities. At the same time, the main challenges of digital transformation are outlined, in particular, personnel, infrastructure, financial and security, overcoming which is a prerequisite for increasing the efficiency of public regulation and sustainable development of the regions of Ukraine.

**Keywords:** public regulation, regional development, informatization, innovation, digitalization, digital technologies, legislation, periodization.

**Постановка проблеми.** Трансформація публічного регулювання у сфері регіонального розвитку в Україні відбувається в умовах глибоких структурних змін, зумовлених процесами децентралізації, європейської інтеграції, воєнними викликами та глобальною цифровою трансформацією. У цих умовах інформація та цифрові технології стають ключовими ресурсами управління, а здатність органів публічної влади ефективно їх використовувати визначає рівень соціально-економічного розвитку регіонів та їхню стійкість до криз.

Еволюція публічного регулювання розвитку регіонів в Україні пройшла шлях від фрагментарної інформатизації управлінських процесів до поступового впровадження цифровізації як комплексного управлінського підходу. Водночас цифровізація не зводиться до автоматизації або використання інформаційних систем, а передбачає глибоку зміну управлінської логіки, інституційних механізмів і взаємодії між владою, бізнесом та громадянами. Усе це підкреслює важливість проведення комплексних наукових досліджень щодо визначення особливостей реалізації публічного регулювання у сфері регіонального розвитку в умовах наростання ролі цифровізації та її технологій.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Організаційні, правові, фінансово-економічні, ресурсні, інформаційні та інші аспекти, які формують основу розвитку регіонів, є предметом досліджень В. Баштанника, Р. Бенедикса, П. Блау, К. Бредлі, З. Бурик, С. Валтон, С. Квітки, Дж. Коммонса, А. Короля, Р. Коуза, С. Ліпсета, Р. Лукиши, В. Луняка, О. Матвеевої, Ю. Микитюк, О. Пархоменко-Куцевіл, А. Помази-Пономаренко, Г. Річардсона, А. Халецької та ін. [2; 3; 4; 6; 7; 8]. У той же час, актуалізується роль цифрових технологій у сфері регіонального розвитку, що вимагає конкретизації ролі та місця вказаних технологій у забезпеченні поступальності такого розвитку.

**Постановка завдання.** Метою статті є дослідження особливостей розвитку публічного регулювання розвитку регіонів в Україні з позиції співвіднесення інформатизації та цифровізації.

**Виклад основного матеріалу.** Публічне регулювання розвитку регіонів традиційно розглядається як система цілеспрямованого впливу держави та органів місцевого самоврядування на соціально-економічні процеси з метою вирівнювання територіальних диспропорцій, підвищення якості життя населення та забезпечення сталого розвитку [3; 7; 8]. У класичній моделі таке регулювання ґрунтувалося на плануванні, бюджетному перерозподілі та адміністративному контролі. Сучасна парадигма публічного управління акцентує увагу на багаторівневості, партнерстві, мережевій взаємодії та використанні інноваційних інструментів, не є виключенням регіональний рівень [3; 7; 8]. У цьому контексті регіон розглядається як відкрита система, розвиток

якої залежить від інформаційних потоків, управлінських рішень і здатності до адаптації. Саме інформаційна та цифрова складові стають системоутворювальними чинниками сучасного публічного регулювання. У зв'язку з цим необхідним є ідентифікування ключових проблем і пошук оптимальних шляхів їх вирішення.

У науковій літературі виокремлюють кілька етапів еволюції електронного урядування [2]. На *першому етапі* основна увага спрямовувалася на створення офіційних інформаційних ресурсів центральних органів державної влади та подальшу розробку вебсайтів для регіональних інституцій. У цей час окремі ресурси функціонували у тестовому режимі. *Другий етап* характеризується впровадженням інтерактивних механізмів комунікації між органами влади та громадянами, зокрема через використання електронної пошти. Вебсайти міністерств, відомств, органів виконавчої влади та місцевого самоврядування доповнюються регулярними оновленнями інформаційних стрічок новин. Однак на цьому етапі ще спостерігається відсутність єдиного стандарту щодо дизайну, структурування та подання інформації на вебресурсах. *Третій етап* характеризується підвищенням рівня інтерактивності. Введено єдині стандарти для офіційних вебсайтів державних органів, які регулюють вимоги до текстового наповнення, доступності інформації для користувачів із порушеннями зору, слуху та іншими обмеженнями здоров'я. Також забезпечено можливість поширення матеріалів, розміщених на цих сайтах, у соціальних мережах. Запроваджуються заходи для підвищення безпеки доменних імен державних вебсайтів та онлайн-платформ місцевих органів влади. Основне завдання сайтів органів публічного управління тепер полягає не лише в інформуванні, а й у наданні зручних онлайн-сервісів для таких послуг, як замовлення паспорта, продовження дії ліцензій, оплата штрафів чи зборів тощо. Відкриваються спеціалізовані сайти, які обслуговують не лише центральні органи влади, а й місцеві. *Четвертий етап* має на меті подальший розвиток та інтеграцію сайтів різних відомств і виконавчих органів у масштабні портали. Через ці портали можна реєструвати підприємства, подавати заявки на оформлення документів чи витягів. На регіональному рівні формуються портали, що охоплюють повний спектр державних послуг з опціями, як-от підключення до інтернет-банкінгу [7]. *П'ятий етап* розбудови електронного урядування передбачає створення цифрової системи державного управління на основі єдиних технічних і структурних стандартів [2]. Відкривається урядовий портал, який забезпечує комплексні сервіси як для юридичних, так і для фізичних осіб.

Науковці визначають ключовою основою електронного урядування інфраструктуру автоматизованої взаємодії між виконавчими органами влади, місцевим самоврядуванням, громадянами та бізнесом [2]. Сьогодні можна виділити кілька головних модулів цієї системи. Вони розглядаються як інструмент створення цифрового середовища, що забезпечує безперешкодний доступ громадянам до державних послуг без необхідності фізичної присутності. Елементи окреслених етапів електронного урядування, а також поступовий перехід до цифрової демократії мають чітке відображення в змінах українського законодавства. При цьому основними напрямками державної політики у зазначеній сфері стає реалізація заходів, спрямованих на інформатизацію країни та впровадження електронного урядування в регіонах.

Дослідження правового поля, яким встановлюються ключові концептуальні засади державної політики, дозволило виділити етапи її розвитку та підтвердило тезу про поступовий перехід від інформатизації через електронне урядування до цифровізації за умов послідовного і систематичного вдосконалення нормативно-правової бази. Процес впровадження електронного урядування в Україні започаткували у 1998 р. [4] шляхом прийняття Закону України «Про національну програму інформатизації». Він визначив стратегічний курс розвитку й охоплював Концепцію інформатизації, яка включала набір державних, галузевих, регіональних програм і проєктів у сфері інформатизації. Цим документом закладені фундаментальні основи для інформатизації пріоритетних напрямів, зокрема у сфері економіки, безпеки, оборони та соціального забезпечення. Інформатизацію було визначено як комплекс взаємопов'язаних процесів, спрямованих на створення умов для задоволення інформаційних потреб громадян і суспільства [1; 2].

Практичне впровадження електронного урядування в Україні розпочалося у 2003 р. зі створення єдиного порталу органів виконавчої влади, що об'єднав державні сервіси на одній платформі. На цьому початковому етапі були затверджені нормативно-правові акти, зокрема Закони України «Про електронні документи та електронний документообіг» та «Про електронний цифровий підпис» [4], які визначили сфери застосування, умови та правовий статус використання електронних документів, що підтверджувалися електронним цифровим підписом. Ця основоположна технологія електронного урядування отримала широке впровадження як у сфері державної адміністрації, так і в приватному секторі та серед бізнес-структур. Проте з часом електронний цифровий підпис втратив свою дієвість, оскільки введений у дію Закон України «Про електронні довірчі послуги» (2017 р.), що значно розширив функціональні можливості електронного урядування. Передувала таким інноваціям друга хвиля впровадження електронного урядування, яка стартувала з прийняттям Закону України «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки». На цьому етапі була також розроблена низка інших нормативно-правових актів, спрямованих на регулювання заходів та технологій у сфері електронного урядування. Використання інформаційно-комунікаційних технологій у площині державного управління було визначено як одну зі стратегічних цілей розвитку інформаційного суспільства в Україні. Стратегічний план передбачав впровадження електронних механізмів взаємодії між державними органами, громадянами й юридичними особами, а також надання адміністративних послуг через механізм «єдиного вікна». Цей підхід базується на централізованих базах даних, що забезпечують оперативність розгляду питань і суттєве підвищення якості обслуговування [1].

Сучасний прогрес інформаційного суспільства істотно вплинув на активне впровадження ІКТ в усіх сферах суспільної життєдіяльності, у т.ч. у системі публічного управління (на всіх його рівнях). Це покликано сприяти поліпшенню якості життя та забезпеченню підґрунтя для сталого розвитку країни й регіонів, формуючи базу наступного етапу. Перехід від процесу інформатизації управління до цифровізації визначається як природний еволюційний етап науково-технічного поступу, насамперед, у сферах економіки та державної політики України. При цьому цифровізація не обмежується лише використанням цифрових технологій у повсякденній діяльності представників публічної влади, бізнесу чи громадського сектору [8]. Для її повноцінного здійснення необхідне впровадження комплексних механізмів нормативно-правового, соціально-політичного, інституційно-організаційного, фінансово-економічного та інформаційно-комунікативного характеру. Цей процес охоплює всі суб'єкти цифрових трансформацій у державному секторі, зокрема органи державної влади, місцевого самоврядування, приватні підприємства та громадські організації. Важливим кроком у напрямку цифровізації стало підписання Україною у 2014 р. Угоди про асоціацію з Європейським Союзом. Цей документ започаткував процес гармонізації українського законодавства із загальними нормами ЄС у таких сферах, як надання послуг, електронні комунікації, регулювання цифрового ринку, захист авторських прав, а також права споживачів у сфері кур'єрських і аудіовізуальних послуг [4].

Даний фактор значно вплинув на подальший розвиток цифрових технологій, а також на втілення системних заходів для адаптації державних і регіональних програм до європейських стандартів у сфері публічних послуг. Зокрема, він стимулював створення інформаційно-комунікаційних систем, спрямованих на їх ефективну реалізацію. У цьому контексті ключовою складовою виконання Копенгагенських критеріїв членства в ЄС залишається реформа публічного урядування, яка є однією з основних у процесі модернізації держави. Для відповідності Копенгагенським критеріям, які Україна взяла на себе зобов'язання виконати для інтеграції до європейської спільноти, було ухвалено низку нормативно-правових актів, серед яких значне місце займає Стратегія цифрової трансформації соціальної сфери. Одним із ключових напрямів цього стратегічного плану є формування єдиного інформаційно-операційного середовища соціальної сфери, яке об'єднуватиме всі соціальні установи, сприятиме підвищенню прозорості та комплексній автоматизації процесів. Окрему увагу розробники документа приділили розвитку технологій у сфері

інформаційних ресурсів, впровадженню автоматизації процесів управління та контролю в соціальному секторі. Інноваційним елементом Стратегії є створення спеціалізованого реєстру інституцій соціального захисту та видів соціальної підтримки [4].

Продовжуючи аналіз державної політики України у сфері переходу від інформатизації публічного регулювання до цифровізації, закріпленої у національному законодавстві, необхідно підкреслити, що наступним етапом та водночас базовою основою державної політики у сфері цифровізації слугувала презентація стратегічного документа «Цифровий порядок денний України 2020» та затвердження Концепції розвитку цифрової економіки і суспільства України на 2018–2020 рр. Науковці-теоретики та практики відзначають ці ініціативи як визначальні для подальшого цифрового розвитку країни. У Концепції окреслено ключові цілі цифрової трансформації, а також запропоновано чіткий план для їх реалізації. Документ передбачає реалізацію низки заходів, спрямованих на стимулювання розвитку цифрового суспільства, формування цифрових компетенцій громадян та впровадження новітніх цифрових технологій як у традиційні, так і в нові сфери економіки [7].

З огляду на те, що цифрові зміни охоплюють широкий спектр аспектів життєдіяльності людини, очевидно, що нормативно-правове середовище продовжуватиме швидко адаптуватися та трансформуватися для забезпечення належного регулювання цифрових процесів. На рівні Верховної Ради України триває активна робота з розроблення правової бази й опрацювання законодавчих ініціатив у галузі цифровізації. У рамках поставлених завдань цієї дослідницької роботи здійснено систематизацію діяльності органів публічного управління, які безпосередньо займаються розробкою та реалізацією державної і регіональної політики або перебувають на передовій впровадження цифровізації в Україні. До таких установ належать Міністерство цифрової трансформації України, Міністерство розвитку громад і територій України, Комітет Верховної Ради України з питань цифрової трансформації, Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України, державне підприємство «Дія», Громадська рада при Міністерстві цифрової трансформації України, Центри надання адміністративних послуг, органи виконавчої влади й місцевого самоврядування, департаменти та управління обласних державних адміністрацій та ін. [4]. Прикметно, що саме Мінцифра запровадила індекс цифрової трансформації регіонів і громад (оцінювання проводиться за 100 бальною шкалою). Найбільш активно він застосовується протягом останніх 3 років. Регіонами-лідерами визнано Дніпропетровську, Львівську, Одеську, Харківську та інші області [3].

У межах дослідження, спрямованого на аналіз діяльності органів публічного управління в контексті цифрової трансформації, необхідно враховувати, що управління як таке є складним і багатоаспектним феноменом. Його сутність полягає у безперервному реагуванні на виклики, породжені суспільними процесами, адже публічне управління постійно зазнає впливу динамічних тенденцій соціально-економічного і політичного розвитку. Це обумовлює потребу у визначенні ключових понять, таких як цифровізація, цифрова трансформація, цифровізація публічного управління та інших термінів, що належать до цієї категорії.

З огляду на позицію О. Онуфрієнко про те, що тезаурус науки публічного управління перебуває на етапі свого формування та безперервного оновлення, виникає питання чіткості трактування низки понять у суспільстві. Значення певних термінів часто невірно інтерпретується або використовується в розріз із закріпленими дефініціями, що в свою чергу створює проблеми під час їх застосування у наукових дослідженнях чи практичній діяльності органів державної влади. Це може спричиняти довільне тлумачення термінів або ж викликати дискусії з приводу їхнього коректного використання у різних контекстах. Цифрові технології охоплюють широкий спектр процесів і засобів, серед яких інтернет речей, робототехніка, кіберсистеми, штучний інтелект, аналіз великих даних, безпаперові рішення, 3D-друк, хмарні платформи зберігання інформації, безпілотні й мобільні технології, біометрія, квантові обчислення та інші інновації. Цей список постійно розширюється, охоплюючи все нові напрями та можливості [5].

Відповідно до Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України, Індустрія 4.0 виступає сучасною теорією інтелектуального виробництва, пов'язаною з четвертою промисловою революцією, яка відзначається впровадженням кіберфізичних систем. Основними елементами цього підходу є Інтернет речей, великі дані, хмарні обчислення, машинне навчання, штучний інтелект, робототехніка, 3D-друк і доповнена реальність. Серед цих ключових інноваційних складників значної уваги заслуговує штучний інтелект. Його активно впроваджують у різних галузях, він приваблює розробників і інвесторів, а також стає дедалі популярнішим серед тих, хто прагне побудувати кар'єру у цій сфері [2; 6]

Цифрові технології формують потужний економічний і соціальний ефект, сприяючи покращенню якості життя населення, збільшенню продуктивності суспільної праці, підвищенню прибутковості та конкурентоспроможності. Вони забезпечують прозорість економічних процесів і створюють умови для їх ефективного моніторингу. Зокрема, у сфері публічного управління цифрові технології мають низку таких переваг, як розширення обсягу даних, їх систематична обробка та аналіз, синхронізація інформаційних потоків, перехід від використання паперових документів до електронних форматів (наприклад, електронні листки непрацездатності чи трудові книжки). Однак шлях цифрових перетворень супроводжується певними викликами. Серед них такі: недостатній рівень кваліфікації кадрів, відсутність зацікавленості у реалізації цифрових ініціатив, недостатньо розвинута інфраструктура, обмежене покриття Інтернету на території країни, низький рівень забезпечення населення смартфонами, фінансові труднощі та вплив зовнішніх загроз [2; 6]. Попри це, численні переваги цифрових технологій (спрощення доступу до послуг, підвищення прозорості, економія ресурсів і зниження витрат) сприяють активному впровадженню їх у публічне управління регіонами як територіально-економічними системами. Водночас наявні проблеми вимагають стратегічних заходів, основними з яких є зменшення розриву між державою та громадянами, підвищення компетентності кадрів, удосконалення бюрократичних процедур та пошук нових методів забезпечення ефективного управління, особливо на регіональному, що є найбільш наближеним до потреб населення. Виконання цих завдань стане більш досяжним після усунення зовнішніх загроз, що негативно впливають на функціонування державних, громадських та приватних організацій, а також на життя населення.

Аналізуючи поняття цифровізації у контексті нормативно-правової бази державної та регіональної політики, визначаючи етапи змін і переходу від електронного до цифрового урядування, можна стверджувати, що розвиток законодавства, діяльність владних органів і впровадження управлінських технологій безпосередньо пов'язані із процесами цифрових трансформацій суспільства. Цифровізація розглядається як важливий інструмент, що забезпечує налагодження ефективного та комфортного діалогу між владними структурами й громадянами за умов системного підходу з боку держави.

**Висновки.** Отже, на сучасному етапі можна виділити низку важливих досягнень у сфері державного регулювання регіональним розвитком в умовах цифровізації й інноватизації. Зокрема, сформовано відповідне правове поле, створено й функціонує Міністерство цифрової трансформації, а також у різних інституціях запроваджено посади заступників, відповідальних за впровадження новітніх цифрових технологій. Це міністерство запровадило індекс цифрової трансформації регіонів і громад. Відтак, держава взяла на себе роль лідера у впровадженні цифрових технологій та функцію регулятора в цій галузі, розпочавши в Україні процеси цифрових перетворень. У контексті цифрової трансформації публічного управління та цифровізації публічних послуг діяльність органів влади набуває нового, стратегічно важливого значення. Органи публічного управління стають ключовими драйверами популяризації цифрових змін в Україні та її регіонах, що, у свою чергу, відкриває можливості для підвищення рівня якості роботи державних структур регіонального рівня та місцевого самоврядування.

#### СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Досвід впровадження е-демократії та е-врядування в Україні / за ред. С.В. Дзюби. Київ: Національний центр підтримки електронного врядування, 2010. 90 с.

2. Луняк В.Е. Особливості функціонування механізмів публічного управління у сфері цифровізації й інноватизації. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. 2024. № 4. С. 131–137.
3. Король А.П., Помаза-Пономаренко А.Л., Ахмедова О.О. Інвестиційно-інноваційний розвиток регіонів в Україні як перспективний напрям удосконалення системи публічного управління. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2025. № 4. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/dy/article/view/6160> (дата звернення: 1.10.2025).
4. Микитюк Ю.М., Помаза-Пономаренко А.Л. Аналіз стану функціонування механізмів державної політики у сфері цифровізації правового регулювання в Україні. *Наукові перспективи*. 2021. № 7 (13). С. 88–96.
5. Онуфрієнко О.В. Специфіка термінології досліджень з публічного управління: системний підхід. *Публічне адміністрування: теорія та практика*. 2018. Вип. 1. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Patp\\_2018\\_1\\_6](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Patp_2018_1_6) (дата звернення: 1.10.2025).
6. Пархоменко-Куцевіл О.І. Теоретичні засади застосування штучного інтелекту в системі публічного управління як основа транспарентності. *Публічне управління: концепції, парадигма, розвиток, удосконалення*. 2025. № (11). С. 126–135.
7. Kvitka S., BorodinYe., Yemelyanov V., Ivashova L. The foresight of national economy's digital development. *Revista inclusiones*. 2020. Vol. 7. Pp. 112–125.
8. Matveieva O., Mamatova T., Borodin Y., Gustafsson M., Wihlborg E., Kvitka S. Digital Government in Conditions of War: Governance Challenges and Revitalized Collaboration between Local Authorities and Civil Society in Provision of Public Services in Ukraine. 2024. URL: <https://scholarspace.manoa.hawaii.edu/items/9720c3f5-5684-40fb-abae-8cef0f01d144> (дата звернення: 1.10.2025).

## REFERENCES

1. Dosvid vprovadzhennya e-demokratiyi ta e-vryaduvannya v Ukraini [Experience of implementing e-democracy and e-governance in Ukraine] (2010). Dzyuba S.V. (Ed.). Kyiv: National Center for Support of Electronic Governance [in Ukrainian].
2. Lunyak, V.E. (2024). Osoblyvosti funktsionuvannya mekhanizmv publichnoho upravlinnya u sferi tsyfrovizatsiyi y innovatzatsiyi [Peculiarities of the functioning of public administration mechanisms in the sphere of digitalization and innovation]. *Dniprovs'kyi naukovy chasopys publichnoho upravlinnya, psykholohiyi, prava – Dnipro Scientific Journal of Public Administration, Psychology, and Law*, 4, 131–137 [in Ukrainian].
3. Korol, A.P., Pomaza-Ponomarenko, A.L., & Akhmedova, O.O. (2025). Investytsiyno-innovatsiynyy rozvytok rehioniv v Ukraini yak perspektivnyy napryam udoskonalennya systemy publichnoho upravlinnya [Investment and innovative development of regions in Ukraine as a promising direction for improving the public administration system]. *Derzhavne upravlinnya: udoskonalennya ta rozvytok – State Administration: Improvement and Development*, 4. Retrieved from <https://www.nayka.com.ua/index.php/dy/article/view/6160> [in Ukrainian].
4. Mykytyuk, Yu.M., & Pomaza-Ponomarenko, A.L. (2021). Analiz stanu funktsionuvannya mekhanizmv derzhavnoyi polityky u sferi tsyfrovizatsiyi pravovoho rehulyuvannya v Ukraini [Analysis of the state of functioning of state policy mechanisms in the sphere of digitalization of legal regulation in Ukraine]. *Naukovi perspektivy – Scientific Perspectives*, 7 (13), 88–96 [in Ukrainian].
5. Onufrienko, O.V. (2018). Spetsyfika terminolohiyi doslidzen' z publichnoho upravlinnya: systemnyy pidkhid [Specifics of the terminology of public administration research: a systematic approach]. *Publichne administruvannya: teoriya ta praktyka – Public administration: theory and practice*, 1. Retrieved from [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Patp\\_2018\\_1\\_6](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Patp_2018_1_6) [in Ukrainian].
6. Parkhomenko-Kutsevil, O.I. (2025). Teoretychni zasady zastosuvannya shtuchnoho intelektu v systemi publichnoho upravlinnya yak osnova transparentnosti [Theoretical principles of the application of artificial intelligence in the public administration system as a basis for transparency]. *Publichne upravlinnya: kontseptsiyi, paradyhma, rozvytok, udoskonalennya – Public administration: concepts, paradigm, development, improvement*, 11, 126–135 [in Ukrainian].
7. Kvitka, S., Borodin, Ye., Yemelyanov, V., & Ivashova L. (2020). The foresight of national economy's digital development. *Revista inclusiones*, 7, 112–125 [In English].
8. Matveieva, O., Mamatova, T., Borodin, Y., Gustafsson, M., Wihlborg, E., & Kvitka, S. (2024). Digital Government in Conditions of War: Governance Challenges and Revitalized Collaboration between Local Authorities and Civil Society in Provision of Public Services in Ukraine. *scholarspace.manoa.hawaii.edu*. Retrieved from <https://scholarspace.manoa.hawaii.edu/items/9720c3f5-5684-40fb-abae-8cef0f01d144> [In English].

Подано до редакції 1.10.25 р.

Прийнято до друку 3.11.25 р.